

Obsah

<i>Predslov</i>	7
1 Postavenie malých a stredných podnikov na Slovensku	9
1.1 <i>Vymedzenie malých a stredných podnikov</i>	9
1.2 <i>Význam, úlohy a funkcie malých a stredných podnikov</i>	12
1.3 <i>Podnikateľské prostredie v SR a EÚ</i>	14
1.3.1 <i>Podnikateľské prostredie v Slovenskej republike</i>	15
1.3.2 <i>Podnikateľské prostredie v Európskej únii</i>	17
1.4 <i>Hodnotenie podnikateľského prostredia</i>	21
1.5 <i>Bariéry rozvoja malých a stredných podnikov</i>	24
1.6 <i>Ekonomické prostredie v Slovenskej republike v roku 2016</i>	26
1.7 <i>Stav a vývoj malého a stredného podnikania na Slovensku</i>	28
1.7.1 <i>Stav a vývoj MSP podľa veľkosti</i>	31
1.7.2 <i>Stav a vývoj MSP podľa právnych foriem</i>	33
1.7.2.1 <i>Fyzické osoby</i>	33
1.7.2.2 <i>Právnické osoby</i>	35
1.7.3 <i>Stav a vývoj MSP podľa odvetví</i>	37
1.7.4 <i>Stav a vývoj MSP podľa sídla</i>	39
2 Charakteristika finančnej analýzy	42
2.1 <i>Ciele a úlohy finančnej analýzy</i>	42
2.2 <i>Používatelia finančnej analýzy</i>	43
2.3 <i>Členenie finančnej analýzy</i>	44
2.4 <i>Postup finančnej analýzy</i>	45
2.5 <i>Finančná analýza ako nástroj merania finančnej výkonnosti</i>	46
2.6 <i>Klasické a moderné prístupy merania výkonnosti podniku</i>	47
2.7 <i>Pomerové finančné ukazovatele</i>	49
2.7.1 <i>Ukazovatele aktivity</i>	49
2.7.2 <i>Ukazovatele likvidity</i>	50
2.7.3 <i>Ukazovatele rentability</i>	51
2.7.4 <i>Ukazovatele zadlženosti</i>	51
2.8 <i>Vertikálna a horizontálna analýza</i>	52

2.9	<i>Bankrotné a bonitné modely</i>	53
2.9.1	<i>Index bonity</i>	54
2.9.2	<i>Tamariho index</i>	55
2.9.3	<i>Model KAMF</i>	57
2.9.4	<i>Kralickův Quicktest</i>	57
2.10	<i>Metódy viackriteriálneho hodnotenia podnikov</i>	60
3	<i>Zdroje finančnej analýzy</i>	62
3.1	<i>Výkazy platné podľa slovenskej účtovnej legislatívy</i>	62
3.1.1	<i>Súvaha</i>	63
3.1.2	<i>Výkaz ziskov a strát</i>	64
3.1.3	<i>Poznámky</i>	65
3.2	<i>Výkazy v súlade s Medzinárodnými štandardami finančného vykazovania</i>	66
3.2.1	<i>Kompletná (úplná) účtovná závierka podľa IFRS/IAS</i>	67
3.2.2	<i>Výkaz o finančnej situácii</i>	68
3.2.2.1	<i>Klasifikácia položiek v súvahe</i>	68
3.2.2.2	<i>Členenie súvahových položiek</i>	70
3.2.2.3	<i>Zverejňované informácie v súvahe a poznámkach</i>	71
3.2.3	<i>Výkaz komplexného výsledku</i>	71
3.2.4	<i>Výkaz peňažných tokov</i>	72
3.2.5	<i>Výkaz zmien vlastného imania a poznámky</i>	74
3.3	<i>Ostatné zdroje dát</i>	75
3.4	<i>Identifikácia odhalenia možných bilančných podvodov vo finančných výkazoch podnikov</i>	79
3.4.1	<i>Forenzné účtovníctvo</i>	79
3.4.2	<i>Metódy detekcie podvodného konania účtovnej jednotky</i>	80
3.4.3	<i>Metódy založené na efektívnom fungovaní vnútorného systému kontroly v podniku</i>	81
3.4.4	<i>Metódy založené na analytických modeloch</i>	82
3.4.4.1	<i>Beneishov model</i>	83
3.4.4.2	<i>CFEBT model</i>	83
3.4.4.3	<i>Benfordov zákon</i>	84
3.4.4.4	<i>Pirotski score model</i>	86
3.4.4.5	<i>Altmanov index</i>	87
4	<i>Vybrané oblasti vplyvu Európskej únie na činnosť malého a stredného podnikania</i>	89
4.1	<i>Harmonizácia účtovného výkazníctva malých a stredných podnikov v rámci Európskej Únie</i>	89

4.1.1	Koncept harmonizácie účtovníctva podľa ISAR.....	90
4.1.2	Medzinárodné štandardy finančného výkazníctva pre malé a stredné podniky	92
4.1.3	Predpoklady a základné zásady IFRS pre SME	94
4.1.4	Výhody prijatia IFRS pre SME.....	96
4.1.5	Nevýhody prijatia IFRS pre SME a problémy pri aplikácii IFRS.....	97
4.2	Stratégia Horizont 2020 a jej nadväznosť na malé a stredné podniky.....	98
4.3	Horizont 2020 na Slovensku	101
4.4	Nástroj stratégie Horizont 2020 pre MSP (SME Instrument)	103
5	Vybrané metódy finančnej analýzy aplikované na malých a stredných podnikoch.....	107
5.1	Analýza finančnej situácie podniku pomocou pomerových ukazovateľov.....	107
5.1.1	Pomerové ukazovatele.....	108
5.1.1.1	Ukazovatele likvidity	110
5.1.1.2	Ukazovatele rentability.....	111
5.1.1.3	Ukazovatele zadlženosti.....	113
5.1.1.4	Ukazovatele aktivity.....	115
5.1.2	Zlaté bilančné pravidlo	118
5.1.3	Zhrnutie výsledkov analýzy	119
5.2	Aplikácia vybraných bonitných modelov.....	120
5.2.1	Index bonity.....	121
5.2.2	Pôvodný variant modelu Králičkovho testu	124
5.2.3	Modifikovaný variant modelu Králičkovho testu.....	125
5.3	Hodnotenie finančnej výkonnosti podnikov v priestore.....	127
5.3.1	Metóda váženého súčtu poradí.....	128
5.3.2	Bodovacia metóda	129
5.3.3	Metóda normovanej premennej.....	130
5.3.4	Metóda vzdialenosti od fiktívneho objektu	132
5.4	Zhluková analýza.....	135
5.4.1	Zhlukovanie	137
5.4.2	Zhrnutie výsledkov.....	142
5.5	Zmeny vo finančnej výkonnosti podniku pri zmene účtovného systému pri prechode zo slovenskej účtovnej legislatívy na IAS/IFRS.....	146
5.6	Zmeny vo finančnej výkonnosti podniku pri zmene účtovného systému pri prechode z českej účtovnej legislatívy na IAS/IFRS.....	149
5.6.1	Rozklad ROE	150
5.6.2	Spider analýza	154

6	<i>Vybrané oblasti makroekonomického prostredia v nadväznosti na malé a stredné podniky</i>	157
6.1	<i>Koncept Industrie 4.0 v malých a stredných podnikoch</i>	158
6.2	<i>Pozitívne a negatívne dopady Industrie 4.0</i>	160
6.3	<i>Malé a stredné podniky a Industrie 4.0</i>	166
6.4	<i>Produktivita práce</i>	169
6.4.1	<i>Analýza produktivity práce v EÚ28</i>	171
6.4.2	<i>Analýza produktivity práce v krajinách V4</i>	173
6.4.2.1	<i>Porovnanie produktivity práce vo vybraných sekciách v Maďarsku a Poľsku</i>	175
6.4.2.2	<i>Porovnanie produktivity práce vo vybraných sekciách v Českej republike a na Slovensku</i>	177
6.5	<i>Porovnanie zamestnanosti podľa pohlavia</i>	180
6.6	<i>Rodová segregácia na trhu práce na Slovensku</i>	182
6.7	<i>Zhluková analýza podľa makroekonomických ukazovateľov aplikovaná v krajinách EÚ</i>	186
6.7.1	<i>Teoretický základ metódy</i>	187
6.7.2	<i>Zhľuky EÚ krajín podľa makroekonomických ukazovateľov</i>	188
6.7.3	<i>Výsledky analýz</i>	192
6.7.3.1	<i>Analýza pre rok 2015</i>	193
6.7.3.2	<i>Analýza pre rok 2010 a 2004</i>	195
	<i>Slovo na záver</i>	200
	<i>Použitá literatúra</i>	201
	<i>Zoznam skratiek a značiek</i>	209

Predslov

Predkladaný text je v poradí prvým vydaním kolektívu autorov z Ekonomickej univerzity v Bratislave, spracovaný doktorandmi z Podnikovohospodárskej fakulty so sídlom v Košiciach a z Fakulty podnikového manažmentu. Vedecká monografia s názvom Finančná a ekonomická efektívnosť v kontexte malých a stredných podnikov je výstupom projektu mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov, číslo I-17-105-00, 2017: Hodnotenie ekonomickej a finančnej výkonnosti malých a stredných podnikov v krajinách V4.

Cieľom tejto monografie je čitateľom priblížiť stav malého a stredného podnikania na Slovensku v nadväznosti na teoretické vymedzenie finančnej analýzy malých a stredných podnikov a jej aplikáciou pomocou rôznych metód. Naším cieľom je, aby táto monografia prispela k zvýšeniu všeobecného prehľadu v oblasti finančného zdravia podnikov, ale aj makro prostredia, v ktorom tieto podniky pôsobia.

Monografia je rozdelená do šiestich kapitol, ktoré sa spočiatku zaoberajú teoretickým vymedzením pojmu finančná analýza a prinášajú rôzne pohľady na meranie finančnej výkonnosti malých a stredných podnikov. Následne sa monografia venuje malým a stredným podnikom, ich stavu a vývoju v rámci Slovenskej republiky. V ostatných kapitolách nájdeme praktickú aplikáciu vybraných metód finančnej analýzy na vybrané malé a stredné podniky, no venovať sa budeme aj prepojenosti malého a stredného podnikania a makroekonomického prostredia.

Autorský kolektív ďakuje všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom pričínili o vydanie tejto monografie, predovšetkým vedeniu fakúlt doc. RNDr. Zuzane Hajduovej, PhD., mim. prof. (PHF), prof. Ing. Petrovi Markovičovi, PhD. (FPM), školiteľom autorov, Katedre finančného riadenia podniku PHF ako gestorskej katedre a všetkým našim kolegom. Zároveň privítame všetky pripomienky a podnety od čitateľov.

Košice, december 2017

Ing. Jozef Lukáč
Zodpovedný riešiteľ projektu